

Europa mendebalдарreko Kolonialismoaren aurkako burrukaren AGIRIA

Brest-eko Agiria bezala ezagutzen den Deklarapen honen historia ez da oraindik amaitu. 1974ko apirillean bildu ziren hiru lehenengoz: IRM (Irlandako Mugimendu Republikanoa), UDB (Batasun Demokratiko Britainiarra), UPG (Galiziar Herriaren Batasuna). Handik bi urtetara, 1976ko apirillean, beste lau bildu zitzaizkien: PSNAP (Herrialde Katalanetako Askatasun Nazionaleko Alderdi Sozialista — behin-behinekoa), EHAS (Euskal Herriko Alderdi Sozialista), CG (Gales Gorria), ECT (Langileen Ezker Katalana). Zenbaki hau irakurleen eskutara iristen denerako, partaide bi gehiago izango ditu Agiri honek: LO (Burruka Okzitaniarra) eta Su Populu Sardu (Herri Sardiniarra).

Irlandako, Galiziako, Britainiako, Euskal Herriko, Gales eta Katalunia Herrialdeetako alderdi zinatzaileek, 1976.eko apirilaren 18an bildurik, berretsi egiten dituzte 1974.eko otsailaren 3ko Brest-eko Deklarapenaren lehen agiriaren tesiak; zenbait aldaketa egiten dute, batez ere Hego Euskal Herriaren eta Hego Kataluniaren egoera berezien analisia kontutan harturik. Jabeturik daude inperialismoa unibertsala dela, eta honi darion nazio eta gizarte zapalkuntza sistemaren iraupenak haien herrietan oso egoera larria sortu duela; horregatik, solemneki deklaratzan dute Europako herri zapalduen arteko batasunaren premia. Horretarako, ondoko analisi eta tesiok proposatzen dituzte.

1. EUROPAKO EGOERA INPERIALISTA

A. — Inperialismoa, sistema unibertala

Ekonomiaren fase bezala, kapitalismoaren aldi monopolistan oinharritzen da batez ere inperialismo modernoa. Sistema mundial bat da, herri kolonizatueta super-etekinak ateratzen dituena, aldi berean herri inperialistetako proletalga esplotatuz.

Inperialismoa sistema unibertala bait da, herri askok, maila desberdinez eta bakoitzak bere testuinguru historiko berezietan, zapalkuntza koloniala edo dominapen neo-koloniala eta bestelako nazio zapalkuntzak jasaten dituzte.

Europa ez dago lege honetatik at; horregatik, gaurregun oraino bada izan zenbait herri, sistema inperialista europarraren mugaldea, hainbat monopolio taldek gidaturiko super-zapalkuntza bizi duena. Denbora berean, era hauetan gertatzen da dominapen kolonial hori:

- zuzeneko super-esplotazio bezala, Estatu kapitalismo monopolistaren barnean.
- Monopolio europar bezala: Europako Estatu zaharren muga hertsia^k emeki-emeki gaingitzen ari da hori, Merkatu Batuaren barrutian baterakuntza kapitalista ematen den bitartean,
- Entrepresa multinazional bezala, azkenik: horien estrategiak kapitalismo mundialaren egungo krisiari egokitzea bilatzen du, diru zailtasunen aurrean.

B. — Inperialismoaren ondorioak

Inperialismoak honela koloni sistema bat ezartzen du, zenbait herri ukitzen duena molde eta maila desberdinetan.

1) Kolonialismoa, elkarmenpekoak diren hiru ezagugarri nagusitan agertzen da, hots: alderdi ekonomikoan, politikoan eta sozio-kulturalan. Alderdi ekonomikoa da askoz oinharritzkoena, zeren alderdi politikoa eta sozio-kulturala kapitalismo monopolistaren premiei bait darizkie. Dominapen politikoak eta militarrek ere ez dute kapitalismoaren sarbidea posibleztatzea beste helbururik.

Hainbat herriren kulturaren suntsidura, jokabide politiko eta ekonomiko honen ondorio da. Baina suntsidura hau eginez gero, kultura gainhartzaile baten sarbideak erraztu egiten ditu presio sozial guztiak, hauen arteko lehena, bistakoa denez, hurrupakuntza kapitalista delarik.

Testuinguru honetan, zera ageri da gaurregun:

- Herri Irlandarrak zuzenean kolonialismoaren ondorioak jasaten ditu Iparraldean, eta neo-kolonialismoarenak Hegoaldean (baina egoera honek ere integrakuntza kolonialista hutsera jotzen du Hegoaldean).
- Herri Galiziarrek zapalkuntza faxista jasaten du, Estatu Espainiarreko talde monopolisten nagusigoa garantiatzen duena.

— Herri Britainiarrak zuzenean dominapen koloniala jasaten du, zentralismo politikoaren barnean; horixe da Frantziako Estatu kapitalismo monopolistaren sostengurik onena.

Hau da Euskal Herri eta Katalunia iparraldekoen kasua ere.

— Herri Galestarrak Estatu britainiarraren kolonialismoaren eta zentralismoaren ondorioak jasaten ditu.

2) Hego Kataluniaren eta Hego Euskal Herriaren kasuetan, beste eratara agertzen da inperialismoa, kolonial bezala defini ezin daitekeen batetara. Hurrupakuntz inperialismo bat da, zeinetan dominapenak, gainbalioaren etengabeko erdiespena posiblezatzeko baldintzen iraupena edo berregintza bilatzen bait du, ekonomiaren hazkuntza kapitalista bat lagunduz.

2. NAZIO ARAZOA ETA SOZIALISMOA

Inperialismoaren aldion, gure herrien egoera kolonialak ezinezko egiten du haien eboluzioa gaurko herri aurreratu deitzen ereduaren arauera. Izan ere, bertako burgesiek ezin dute hedapenerako beharrezko duten kapitala metatu; honela, gure herrietan sorturiko aborokin ekonomikoa metropolieta biltzen da, banku mekanismoak dirrela medio. Ondorioz, arras ezinezkoa bilakatzen da «benetako burgesia nazional» bat. Gure herrietako burgesiak «burgesia erosle»arena edo arartekariarena egitera behartuak daude. Inperialismoak gure herriak dominatzeko darabiltzan agenteak dira horiek. Burgesien hondakin edo hasikin batzuk ukan dezakete joera guti-asko nazionalik, baina ezingo dute bazter eginkizun bat besterik bete.

Guzti honengatik, uste dugu, inperialismoaren aurkako burruka berreizina dela, tokiko haren agenteen —«burgesia erosle»en— aurkako burrukatik.

Alabaina, Hego Euskal Herrian eta Hego Katalunian, ekonomiaren hazkuntza kapitalistak permititzen du burgesia nazionalak izan izatea; horiek, inperialismo zapaltzailearen aurrez-aurre kontraesan sekundariorik ukan dezakete.

Baina burgesia hauek, produkzio indarren hazkuntzaren eta kontzentrazio monopolistaren aldi honetan, ez daukate askapen burruka-aren gidaritza jokatzetik.

Proletalgoarekiko haien kontraesanak halako mailan hazi dira, non inportanteenak bilakatu bait dira, inperialismoarekin dituztenen aldean. Inperialismoaren aldi honetan, burgesiak ez du iraultzailetasunik batere.

Askapen nazionalaren aldeko burruka ez da sozialismoaren aldeko burrukaz desberdina. Ezin daiteke esan, ezta, emantzipazio nazionalaren aldeko burruka emantzipazio sozialaren aldeko burrukarri lotua dagoenik ere: burruka bat-bera dira. Askapen nazionalaren aldeko burruka ez da, herri zanpatu eta hurrupamendu kolonialari menpetu-

tako klase burrukak hartzen duen aurpegi berezi bat besterik, eta askapen nazionalaren aldeko burrukaren forma hartzen du gure herrientzat sozialismoaren aldeko burrukak.

Honetaraturik, eskuineko eta ezkerreko oportunistak salatu nahi ditugu. **Eskuinean**, zera diotenak: «aska gaitezen lehen nazionalki, eta gero sozialismoa ezarriko dugu». Estatua, agintzen dagoen klasearen dominapen tresna da beti. Klase sozialen gainetik dagoen Estatu bat, klasetasunik gabeko Estatu bat, ezin daiteke eman. Eskuineko oportunistek inposatu nahi diguten «klasetasunik gabeko» Estatu hori ezin daiteke tokian-tokiko agenteen bidezko dominapen inperialistaren jarraipen guti-asko maskaratu bat ez beste deus izan, independentzia itxurazko batekin, Hego Irlandan gertatzen den bezala. **Ezkerrean**, zera diotenak: «Sozialismoa ezar dezagun, eta gero sozialismoak askatuko ditu herri zapalduak». Sozialismoa ez da zerbait abstrakturik, herri bakoitzaren baldintza espezifikoez egokitu behar du. Historiak irakasten digu, sozialismorako iragatea ez dela berdina eman gaurko herri sozialistetan (URSS, Txina, Kuba, Viet-Nam, etc.). Sozialismora iragateko barruti nazionala ukatzen dutenek berek baieztatu egiten dute maizenik estatu inperialisten gaurrengungo barrutia.

Proletal internazionalismoak ez du herri desberdinen existentzia-ren ukapena adierazten, munduko herri guztien berdintasuna eta sendetasuna baino.

3. BURRUKA IRAULTZAILEAREN BIDEAK

Europa mendebaldeko herri kolonizatuetan baldintza batzu eman dira, bada; Europa horretan, burgesia «nazionala»-ren bereizgarriek ezinezko egiten dute emantzipazio sozialaren aldeko burruka eta askapen nazionalaren aldeko burruka bereiztea; proletalgoak gidaturiko masa mugimenduan herri osoa mobilizatzu bakarrik hel daiteke askapen nazionalera; herri langilea zuzenik ukitzen duten eta inperialismoak eta honen aliatuak efikazkien bereizten dituzten arazoan inguruan mobilizatu ere.

Abangoardia iraultzailearen egitekorik nagusia Europa mendebaldeko herri kolonizatuetan, herriaren ezinbesteko batasun honen alde lanegitea da. Masa burruka gidatzean, mugimendu iraultzaileak ezin permiti dezake, bere oinharri herritarrarengandik isolatua aurkitzea edo etena izatea. Era berean, kontra egin behar zaie, masa burrukaren lan hau militarismo elitista eta isolatu batez ordezkatzeko saiatzeko direnei; halaber, kontra egin behar zaie, burrukaren epe desberdinak erretorikaren eta menturakeriaren bidez ahanzten saiatzeko direnei.

Baina biolentzia bada izan eta Estatu inperialistetatik dator.

Migrapena, langabezia, pobretasuna, baliakizun naturalen ustirapena eta errepresioaren kondizioak ditu inperialismoak bere jokoaren tarteko, beti indarkeria hutsa erabiliz, bere nagusigoari eusteko eta

hau justifikatzeko. Ez du inongo herrik bere askapena inoiz irabazi, inperialismoaren biolentziari erantzuten dion masa burruka baten bidez izan ezik.

Alderdi zinatzaileek absolutuki baitesten dute, herri kolonizatuek biolentzia kontra-iraultzaileari biolentzia iraultzaileaz ihardesteko duten eskubidea. Baina ez da ahanzi behar, biolentzia iraultzailea erresistentziarako prestaturiko herri zapaldu baten erantzuna dela: biolentzia hau ez da, izan ere, burruka politiko gogor eta luze bati eusteko gauza ez diren bururik gabeko bakar batzuren erantzuna.

Oinharri politikorik gabeko mugimendu soil militar guztiek, askapen nazionalaren burrukan, porrot egin dute historian zehar: nagusigo inperialistaren gainegiturak aldatzera daramate burrukok, baina egoera kolonialaren oinharriko errealitatea ukitzeke.

4. AZKEN DEKLARAPENA

Europako egoeraren analisi horretan oinharrituz, eta gure herrien askapen nazionala lortzeko eta sozialismoa eraikitzeko ematen dugun erantzun iraultzailearen gain, gure erakundeek ondoko tesiok aurreratzan dituzte, praktika iraultzailearen oinharri bezala, Europa sozialista baten alde burrukatzean, hau osatzen duten herrien berdintasuna ezagutuko eta onhartuko duen Europa, alegia.

1. Beren autodeterminazio nazionalerako herrien eskubide kenezina birbaieztatzen dugu.
2. Gure herrien zapalkuntza ekonomiko, sozial, politiko eta kulturalaren aurka gudukatzen dugu, eta haik beren lurraldeetan burujabe izan daitezen alor guztietan.
3. Herri zapaldu bakoitzak bere lurralde nazionalen bere erakunde iraultzaile berea bere buruari eman beharrene alde agertzen gara, bere gudu nazional eta iraultzailea burutzeko baitezpadako bide bezala.
4. Giza pertsonaren alienazioa, hurrupakuntza eta degradapena betikortzen dituzten forma eta estruktura guztien kontra gudukatzen dugu, bereziki faxismoa, arrazismoa eta sektarismoaren kontra.
5. Egitura kapitalista eta inperialista guztien suntsiduraren premia birbaieztatzen dugu, eta produkzio, banaketa eta kreditu tresna guztietaz herria jabetzearen alde gudukatzen dugu.
6. Gure herrietako errejimen demokratiko eta herritar baten finkapenaren alde agertzen gara, zeinetan klase langileek eskuratuko bait dute agintea.
7. Ekonomia sozialista planifikatu baten finkapenaren alde agertzen gara, langileen zerbitzurako eta hauen kontrol demokratiko eta herritarraren pean.
8. Gure herrietan, hauen hizkuntza eta kultura nazionalen finkapen ofizialaren alde burrukatzen dugu, oinharri herritar eta zientifi-

koen gain, gure herrietan sozialismoaren eraikintzaren osagarritzat daukaguna.

9. Kolonialismoaren eta inperialismoaren kontra, eta beren askatasun nazionala finkatzeko eta sozialismoa eraikitzeko Lurreko herri guztiak daramaten burrukarekin bat egiten dugu.

10. Herri zapaldu guztien eta munduko aurrerakoi guztien solidaritate iraultzaileari dei egiten diegu guztion etsaiaren kontra daramatzaten burruketan, hots: inperialismo mundialaren kontra, honen alderdi eta errealitate desberdinetan.

11. Europa sozialista bat eraikitzearen alde agertzen gara, hura osatzen duten herri guztiak, elkarrekiko berdintasun, errespetu eta onharpenaz osatuko duten Europa sozialistaren alde.

Aurreko puntu eta analisi horien gainean, eta gure herrien ize-nean, Europako herri zapalduetako erakunde iraultzaile guztiei dei egiten diegu gurekin elkartzera, herrien Europa sozialista bat eraikitzeko burruka egiteko.

HERRIALDE ETA HERRI GUZTIETAKO PROLETARIOK:
ELKAR GAITEZEN!

GORA INTERNAZIONALISMO PROLETARIA!